

EUROOPA
KOMISJON

LIIDU VÄLISASJADE
JA JULGEOLEKUPOLIITIKA
KÕRGE ESINDAJA

Brüssel, 20.11.2018
JOIN(2018) 28 final

ÜHISTEATIS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

ELi India strateegia alused

ELi India strateegia alused

Partnerlus jätkusuutliku moderniseerimise ja reeglitel põhineva maailmakorra tagamiseks

SISSEJUHATUS

Euroopa Liit (EL) ja India sõlmisid strateegilise partnerluse 2004. aastal. Aastate jooksul on nende sarnasused suurenenud. EL ja India jagavad keerulises piirkondlikus ja rahvusvahelises keskkonnas selliseid väärtusi nagu demokraatia, inimõigused ja põhivabadused ning toetavad reeglitel põhinevat maailmakorda, mille keskmes on mitmepoolsus. Nii EL kui ka India on mitmekesisust ühendav liit ning neil on vastastikku oluline roll üksteise heaolu ja kestliku arengu tagamises.

India on säilitanud pideva majanduskasvu, jõulise demograafilise arengu ja kõrgelennulised moderniseerimisüüdlused. Riik räägib kaasa üleilmsetes küsimustes, propageerides pehme jõu kasutamist ja luues mitmesuguseid partnerlussuhteid. EL on maailma enim arenenud piirkondliku integratsiooni projekt ja stabiliseeriv, norme loov jõud. EL on konsolideerinud oma ühtse turu, välis- ja julgeolekupoliitika ning astunud suuri samme Euroopa ühises kaitsepoliitikas¹.

Viimastel aastatel on EL tugevdanud oma olulist majanduslikku ja poliitilist rolli Aasias, luues ulatuslikud kahepoolsed suhted strateegiliste partneritega: Kesk-, Ida-, Lõuna- ja Kagu-Aasia riikidega ning Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooniga (ASEAN). EL töötab proaktiivselt välja oma enda Euroopa ja Aasia ühenduvuse strateegiat ning suurendab piirkonnas oma julgeolekupoliitika alaseid jõupingutusi, jätkates Aasia-Euroopa kohtumisel (ASEM) jõulise piirkondliku lähenemisviisi rakendamist.

Sellega seoses on EL huvitatud sellest, et tugevdada poliitilisi ja majanduslikke sidemeid ning julgeoleku- ja kaitsepoliitika alast koostööd Indiaga kui Aasias suurt kaalu omava ja kogu maailmas üha enam esile kerkiva jõuga. Tugev partnerlus Indiaga on Aasia kui terviku suhtes rakendatava tasakaalustatud ELi poliitika jaoks ülioluline.

Tugev partnerlus Indiaga on soovitatav, et ühiselt panustada rahu ja stabiilsuse säilitamisse, heaolu ja kestliku arengu edendamisse ning reeglitel põhineva korra tugevdamisse. Ühise arusaama tugevdamiseks, erinevuste vähendamiseks ja ühistegevuse edendamiseks tuleks seada eesmärgiks tõhusam poliitiline dialoog ja korrapärane arvamuste vahetamine oluliste rahvusvaheliste kogunemiste eel.

ELis ja Indias elab kokku peaaegu kaks miljardit inimest. See on märkimisväärne majanduskasvu allikas ja pakub tohutuid võimalusi mõjutada positiivselt inimarengut. EL on seadnud sihiks tugevdada strateegilist partnerlust Indiaga, et olla nende ülesannete kõrgusel.

Käesolevas ühisteatistes esitatakse järgmist 10–15 aastat hõlmava ELi strateegia alused, tuginedes 2004. aastal välja antud viimasele India-teemalisele komisjoni teatisele² ja võttes arvesse soovitusi, mille Euroopa Parlament esitas oma 2017. aasta resolutsioonis poliitiliste suhete kohta Indiaga.

Käesolevas ühisteatistes tehakse ettepanek

- **tugevdada ELi ja India strateegilist partnerlust;**
- luua tugev **partnerlus jätkusuutliku moderniseerimise tagamiseks;**
- ühendada jõud, et **tugevdada** mitmepoolsusele tuginevat **reeglitel põhinevat maailmakorda**, mille keskmes on ÜRO ja WTO;
- töötada üleilmsete probleemide lahendamiseks välja **mitmepoolsel tasandil rakendatav ühine lähenemisviis;**
- otsida **ühiseid lahendusi julgeolekuohtudele ja piirkondlikele probleemidele.**

¹ 2016. aasta üldise strateegia alusel.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52004DC0430&qid=1534684732767&from=ET>

Olukord Indias

India on ostujõu pariteedi alusel Hiina, ELi ja USA kõrval üks maailma suurimaid majandusjõude. Tegemist on kõige kiiremini kasvava majandusega suurriigiga, kelle SKP aastane kasvumäär on ligikaudu 7 % ja kelle majanduse maht on jõudmas 2030. aastaks 7,8 triljoni USA dollarini³. India on oluline osaline maailmamajanduse juhtimises. 2017. aastal oli EL India tähtsaim kaubanduspartner, samas kui India oli ELi suuruselt üheksas kaubanduspartner.

Järgmisel kümnendil saab **Indiast suurima rahvaarvuga riik maailmas**, sest ta möödub selles arvestuses Hiinast. Maailma suurim demokraatlik riik on ta juba praegu. 50 % India elanikest on alla 25aastased. Tänu sellele demograafilisele lisaväärtusele võib India SKP elaniku kohta suureneka kahel järgmisel kümnendil ligikaudu kaks protsendipunkti aastas⁴. 67 % elanikkonnast elab maapiirkondades,⁵ kuid saabuval kümnendil linnastumise määr prognooside kohaselt kahekordistub.

India seisab oma majandusliku ja demograafilise potentsiaali vallapäästmisel silmitsi suurte katsumustega, eelkõige on vaja tuua 270 miljonit inimest välja äärmisest vaesusest; luua piisav taristu ja ühenduvus, tagada kogu riigis juurdepääs haridusele ja tervishoiuteenustele ning tegeleda üha suureneva sissetulekute ebavõrdsusega. Olukorras, kus 93 % tööjõust tegeleb mitteametliku majandustegevusega, on maksubaas tagasihoidlik. Veel üks väljakutse on töökohtade loomine, võttes arvesse seda, et igal aastal siseneb tööturule hinnangute kohaselt 12 miljonit inimest.

India on praegu maailma suuruselt neljas kasvuhoonegaaside allikas, ehkki riik paiskab õhku vaid kümnendiku USA CO₂-heitest elaniku kohta. India energiavajadused suurenevad järgmisel 20 aastal enam kui kaks korda. Riik on väga haavatav kliimamuutuste ja äärmuslike ilmastikunähtuste suhtes, nagu kuumalained, põuad ja üleujutused. See suurendab arenguprobleeme ning mõjutab ebaproportsionaalselt vaeseid ja haavatavaid elanikkonna rühmi. **Majanduse ja rahvastiku kasvul on suur mõju keskkonnale.** Eriti suureks katsumuseks on ressursside vähenemine, eelkõige veenappus, samuti õhusaaste ja veereostus ning jäätmekäitlus.

India moderniseerib riiki ja on püstitanud kõrgeleennulised eesmärgid, et vähendada vaesust ja levitada majanduskasvuga kaasnevat kasu, rahuldada edasipüüdliku keskklassi vajadusi, suurendada riigisiseste ja välisinvesteeringute ning tehnoloogiasirde abil tootmisvõimsust ja tootlikkust, saavutada jätkusuutlik linnastumine, moderniseerida põllumajandust, digiteerida majandus, parandada veemajandust ja suurendada ressursitõhusust, koolitada välja kvalifitseeritud inimressurss ning toetada innovatsiooni ja idufirmasid.

India on keerulises geostrateegilises ruumis oluline positsioon. Kuna India asub peamiste Euroopa ja Aasia vaheliste kaubateede keskpunktis ning mõjutab selles keerulises piirkonnas stabiilsust, on hoiakul, mille riik võtab diplomaatia ja julgeoleku valdkonnas oma naabrite ja peamiste piirkondlike jõudude suhtes, ELile olulised tagajärjed. Kestliku arengu eesmärkide poole püüdlemisel võivad olla jõuallikaks ka India pikaajalised suhted arengumaadega.

1. HEAOLU JÄTKUSUUTLIKU MODERNISEERIMISE KAUDU

Jätkusuutliku moderniseerimise alane ELi ja India tõhustatud partnerlus peaks aitama süvendada olemasolevaid suhteid ning avada India turgu rohkem Euroopa investeeringutele ja kaubandusele. Samas peaks see kiirendama India liikumist väärtusahelas ülespoole, edendama teadusuuringuid ja tehnoloogiaarendust, suurendama ressursitõhusust ja keskkonnasäästlikku majanduskasvu, laiendama maksubaasi ning edendama ettevõtlust. India sisepoliitikal ja prioriteetidel on tohtu mõju rahvusvahelisele tegevusele kliimamuutuste, üleilmse energiapuuduse, ressursside, kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamise, keskkonnaprobleemide, katastroofiohu vähendamise, ookeanide majandamise, sealhulgas jätkusuutliku kalapüügi ja sinise majanduse, ning ühiste üleilmsete hüvede kaitsmise valdkonnas. EL peaks laiendama oma moderniseerimisalast dünaamilist

³ Vastavalt PwC prognoosile „World in 2050“.

⁴ Rahvusvahelise Valuutafondi andmetel.

⁵ 2016. aastal, Maailmapanga andmetel.

kahepoolset koostööd maailmareenile, sealjuures tegema neis küsimustes aktiivsemalt koostööd Indiaga, et tagada tõhusa üleilmse lähenemisviisi kohaldamine.

1.1. Moderniseerimispartnerluse tugevdamine

EL on **loomulik partner**, kes toetab India eesmärke kasvada jätkusuutlikult, võtta kasutusele keskkonnahoidlik tehnoloogia ja digitaalsed lahendused, saavutada kulutõhusus, rakendada regulatiivseid mudeleid ja õigusraamistikke ning ühtlustada standardeid. ELi ja India koostöö aitab vähendada ressursidele avalduvat survet, saastet ja kasvuhoonegaaside heidet ning suurendada võimet panna vastu kliimamuutustele. ELi ja India tugev moderniseerimispartnerlus peaks olema toeks ka ELi enda töökohtade loomise, majanduskasvu ja investeerimisega seotud eesmärkide saavutamisel ning aitama edendada Euroopa ja Aasia jätkusuutlikku ühenduvust kooskõlas ELi ühenduvusstrateegiaga.

India tuleb toime tulla arvukate keeruliste katsumustega. Tänu **demograafilisele lisaväärtusele** võib Indiast saada üleilmse majanduskasvu mootor, tingimusel et riik edendab **haridust, teadusuuringuid ja innovatsiooni, ettevõtlust ja oskusi** ning tööalast konkurentsivõimet. Majanduskasvu elavdaks ja soolist võrdõiguslikkust⁶ tugevdaks ka **naiste ja noorte suurem osalemine** majanduses.

India soovib teha endast **tootmiskeskuse**, eelkõige välisinvesteeringute ligimeelitamise teel. Paraku takistab seda tööturu jäikus ja India kehv positsioon äritegevuse lihtsust käsitlevas Maailmapanga aruandes. ELi ettevõtjad on seni aidanud luua Indias üle kuue miljoni töökoha. Ettevõtluskeskkonna paranedes peaks see arv suurenema.

India alustas hiljuti oluliste **makromajanduslike reformidega**, mis hõlmavad eeskätt kaupade ja teenuste maksu kehtestamist ja inflatsiooni kontrollimise korra kasutuselevõttu. ELi ja India mitmetasandiliste valitsemissüsteemide sarnasusi arvesse võttes võiks mõlemale poolele kasuks tulla elavam valdkonnapoliitika dialoog ja oskusteabe vahetamine seoses majanduspoliitika kujundamisega mitmes valdkonnas, nagu eelarve-eeskirjad ja -raamistikud, maksustamine, konkurentsipoliitika ja rahanduspoliitikaraamistikud, ning seoses struktuurireformidega, sealhulgas pangandussektoris. Kahepoolsed vahetused peaksid hõlbustama reformiprotsesse käsitleva teabe jagamist, parandama makromajanduslike arengusuundade mõistmist ja tekitama tõhusama koostöö G20s.

India on välja selgitanud, et üks suurimaid takistusi on vähe arenenud **taristu**. Transpordi- ja energiasektor, nagu ka digivõrgud, vajavad märkimisväärsed investeeringuid. ELi ehitussektor juba annab oma panuse India süsteemide omavahelisse ühenduvusse, arukasse linnatariistusse ja energiatõhususse. EL peaks kaasama Indiat rohkem sellistes valdkondades nagu meretransport ja -taristu, lennundus, ohutus raudteedel ja maanteedel ning digiühenduvus, samuti aitama luua paremad tingimused standardite, oskuste ja pädevuste jaoks. EL peaks ka edaspidi toetama jätkusuutliku ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise taristu arendamist, kasutades sarnaselt praegusele segarahastamisvahendeid ja Euroopa Investeeringuspanga vahendeid, ning liikuvuse parandamist linnas ja maal, tagades metroo ja raudtee tõrgeteta ühenduvuse.

India **energiaallikate kogumis** on praegu ülekaalus süsi (50 % primaarenergia tarbimisest), kuid riik on hakanud ellu viima üht maailma suurimat puhtale energiale ülemineku programmi, kasutades oma taastuvenergia potentsiaali. ELi ja India koostöö võib aidata luua usaldusväärsed, säästvad ja taskukohased energiasüsteemid, aidates samas kaasa ELi energiatehnoloogia sektori kasvule. EL jätkab Indiaga koostöö tegemist energiapuuduse, energiatõhususe, taastuvate energiaallikate, sealhulgas päikeseenergia ja avamere tuuleenergia, arukate võrkude ja võrguväliste süsteemide valdkonnas ning selliste strateegiate väljatöötamisel, millega luuakse elektrisüsteem, millesse on võimalik usaldusväärselt integreerida suurtes kogustes taastuvenergiat.

ELi ja India puhta energia ja kliima alase partnerluse raames edendatakse poliitilisi ja regulatiivseid lähenemisviise, ärilahendusi ja keskkonnahoidlikku tehnoloogiat, et oleks võimalik üle minna puhtale energiale ja tegeleda **kliimamuutustega**, suurendades vastupanuvõimet ja vähendades kasvuhoonegaaside heidet. Ühises pikaajalises kliimameetmete strateegias tuleks siduda innovatsioonitoetus uuenduslike lahenduste kasutuselevõtu stiimulite ja muude toetusmeetmetega,

⁶ Naiste osakaal tööjõus on linnapiirkondades vaid 13,9 % ja maapiirkondades 29,9 %. Üle 30 % India noortest vanuses 15–29 ei tööta ega õpi.

teha kindlaks kliimameetmete ja seonduvate küsimuste, näiteks õhusaaste ning vee ja energia vahelise seose koostoime ja see koostoime ära kasutada ning püüda lõimida kliimamuutustega kohenemine katastroofiohu juhtimisse ja arengu planeerimisse.

Kogemustel, mille EL on saanud **keskkonnaprobleemide lahendamisel**, ja ELi tiptasemel tehnoloogial on suur väärtus jätkusuutlike lahenduste väljatöötamisel, nagu on näidanud ELi ja India vee- ja ressursitõhususe alane partnerlus. Koostööd tuleks tõhustada, et toetada India üleminekut ressursitõhusale ringmajandusele ja jäätmekäitlusele ning veevarude integreeritud haldamisele, samuti selleks, et vähendada õhusaastet ja veereostust ning leida uuenduslikke lahendusi plast- ja mereprügi jaoks. Üldine eesmärk peaks olema ELi ja India poliitika lähendamine ning keskkonnavalade õigusaktide rakendamine, et edendada keskkonnavõrdlikku majanduskasvu ja töökohtade loomist ning pakkuda võimalusi ELi avaliku ja erasektori ettevõtjatele.

EL on võtnud nõuks tugevdada rahvusvahelist **ookeanide majandamist**, sealhulgas jätkusuutlikku kalapüüki, ja India on India ookeanis oluline tegutseja. EL on seadnud sihiks tõhustada kalanduskoostööd Indiaga kahepoolset, piirkondlikul ja mitmepoolset tasandil, eelkõige piirkondlike kalandusorganisatsioonide raames, et tagada mere elusressursside säästev majandamine ja kasutamine. Peale selle teeb EL Indiaga koostööd, et edendada **säästva sinise majanduse** arengut, sealhulgas jätkusuutlikku vesiviljelust ning parimate tavade vahetamist mereruumi planeerimise ja rannikuala tervikmajandamise vallas.

India kiire **linnastumine** ning sellega kaasnevad katsumused, mis on seotud keskkonna, vee, õhukvaliteedi, jäätmekäitluse, transpordi, katastroofiohu vähendamise ja säästvate energiasüsteemidega, muudavad linnaarenduse ELi jaoks eriti oluliseks koostöövaldkonnaks. ELi ja India partnerluse süvendamisest aruka ja kestliku linnaarenduse, eeskätt linnaliikuvuse, kanalisatsiooni ja säästva jahutustehnoloogia valdkonnas on suur kasu, et hõlbustada juurdepääsu kulutõhusatele ja taskukohastele tehnoloogialahendustele, strateegiatele ja tavadele. Kohaliku tasandi kliima- ja energiametmete alase partnerluse tugevdamine, sealhulgas toetudes Indias ülemaailmse kliima- ja energiaalase linnapeade pakti rakendamisel saadud positiivsetele kogemustele, aitab lahendada nii kiire linnastumise kui ka kliimamuutusega seotud probleeme.

EL peaks tegema Indiaga rohkem koostööd **maakogukondade arendamisel**, et edendada säästvaid, taskukohaseid ja kliimaga arvestavaid põllumajandustavasid, muuta majandus ametlikuks, laiendada India maksubaasi ja parandada inimeste elu. EL peaks toetama kaugete maapiirkondade integreerimist turule projektide kaudu, mille eesmärk on töötada välja e-kaubanduse platvormid, ning suurendades ettevõtjate seas digikirjaoskust ja enesekindlust. See edendaks kohaliku majanduse kasvu ja peaks aitama vältida India hiidlinnade ülerahvastamise probleemi.

Digitiseerimine muudab põhjalikult majandust ja ühiskonda. See annab võimaluse välja töötada inimõigustel ja soolisel võrdsuslikkusele põhinevad kaasavad majandus- ja sotsiaalmudelid. Nii EL kui ka India toetavad digitaalmajandust ning kasutavad valitsemisel ja sotsiaalarngu jaoks digitaalsete lahendusi. Teabevahetuse suurendamisel, sealhulgas nende lahenduste rakendamiseks vajaliku õigusraamistikuga seotud küsimustes, tuleks võtta eesmärgiks hõlbustada andmevooge, ent samas tagada kõrgetasemeline isikuandmete kaitse.

Digitiseerimise kõrval loob nii ELi kui ka India ettevõtjatele uusi äri võimalusi **automatiseerimine**. Koostööd tuleks veelgi arendada, pidades silmas kasu tööturgudele, millega suurendatakse tööviljakust⁷.

EL peaks jätkama Indiaga koostööd rahvusvaheliste **standarditega** vastavuse tagamisel. Seda tuleks teha näiteks autotööstuse ja liiklusohutuse, kujunemisjärgus tehnoloogia, sealhulgas 5G, asjade interneti, intelligentsete transpordisüsteemide, uue põlvkonna võrkude ja telekommunikatsiooni turvalisuse ning statistikastandardite valdkonnas, ent ka traditsioonilisemates sektorites.

EL tunnustab eraelu puutumatust kui põhiõigust ja ka India on liikumas selles suunas. Põhjalike **andmekaitsealaste õigusaktide** vastuvõtmine Indias ei ole üksnes riigi elanike huvides, vaid hõlbustab

⁷ Aasia Arengupanga aruandes „Asian Development Outlook 2018: How Technology Affects Jobs“ on jõutud järeldusele, et Aasias tuleb automatiseerimine tööturgudele pigem kasuks kui kahjuks, <https://www.adb.org/publications/asian-development-outlook-2018-how-technology-affects-jobs>.

ka märkimisväärselt kahepoolseid andmevooge, muu hulgas olles komisjoni võimalike kaitse piisavuse otsuste aluseks. See tuleb kasuks investeerimis-, kaubandus- ja julgeolekukoostööle.

Rahvatervise valdkonnas peaks EL jätkama Indiaga tulemuslikku koostööd riigi õigusraamistiku reformimisel ja regulatiivse suutlikkuse suurendamisel, et saavutada ühtlustamine rahvusvaheliste tavade ja standarditega. Koostööd tuleks tugevdada, et tagada toiduohutus ja kvaliteetsed standardid ravimite, meditsiiniseadmete ja kosmeetikatoodete jaoks ning võidelda antimikroobikumiresistentsuse vastu, tuues sel viisil kasu tarbijatele.

Teadus- ja innovatsioonikoostöö, millega lahendatakse ühiseid ühiskondlikke probleeme, on ülioluline, et toetada India jätkusuutlikku moderniseerimist, avada uusi äri võimalusi ning edendada ELi tiptasemel teadustegevust ja konkurentsivõimet. Väärtuslike võimalusi pakub koostöö, mida tehakse ELi teaduse ja innovatsiooni rahastamise programmide (praegu „Horisont 2020“ ja alates 2021. aastast „Euroopa horisont“) ning Euratomi raames. EL jätkab Indiaga tihedat koostööd tuumasünteesi valdkonnas, eelkõige selleks, et tagada rahvusvahelise ITERi projekti tulemuslik elluviimine. Laiendada tuleks vee-, transpordi keskkonnahoidlikumaks muutmise, puhta energia, ringmajanduse, biomajanduse, tervishoiu ja IKT alast koostööd. Koostööd võiks teha teisteski valdkondades, nagu kliimamuutused, kestlik linnaarendus, kõrgtehnoloogilised materjalid, nanotehnoloogia ja biotehnoloogia, toiduainete töötlemine ja ookeanuuritud.

Kavandatavad meetmed:

- **tegeleda strateegilisel tasandil** koos asjakohaste India ministriumide ja asutustega (nt riiklik India muutmise tegelev instituut) India moderniseerimise tegevuskavaga;
- **toetada India jätkusuutlikku moderniseerimist, jagades tehnilist oskusteavet ja koondades vahendeid ELi tasandil**, jätkates koostööd Euroopa Investeeringupangaga ning kasutades avaliku ja erasektori investeeringuid ja segarahastamisvahendeid, sealhulgas ELi liikmeriikide osalusel; teha tööd selle nimel, et saavutada parem koordineerimine ja koostoime Euroopa finantsasutustega ja mitmepoolsete arengupankadega, sealhulgas Aasia Arengupangaga ja Aasia Taristuinvesteeringute Pangaga;
- toetada majandusreformi läbiviimist Indias ja **vahetada teavet makromajanduslike suundumuste kohta**, luues tihedamad kahepoolsed suhted, sealhulgas korrapärase makromajandusliku dialoogi kaudu;
- korraldada tehnilisi ja strateegilisi vahetusi, et **tegeleda** vastastikust huvi pakkuvate **transpordiküsimustega** ning suurendada investeerimis- ja koostöövõimalusi, sealhulgas tsiviillennunduse ning mere-, raudtee-, maantee- ja linnatranspordi valdkonnas, sealhulgas seoses liiklusohutusega;
- jätkata ELi ja India puhta energia ja kliima alase partnerluse elluviimist korrapärase vahetuste kaudu ning kasutada seda platvormina, kus **kooskõlastada kliimamuutuste ja energiajulgeoleku valdkonnas rakendatavaid mitmepoolseid ja kahepoolseid strateegiaid; toetada üleminekut puhtale energiale**, panustades India juhtalgatustesse, milles keskendutakse avamere tuuleenergiale, päikeseenergiale, arukatele võrkudele, energiatõhususele ning energia kättesaadavusele ja taskukohasusele; toetada **kohaliku tasandi kliima- ja energiameetmete arendamist ja rakendamist**, sealhulgas Indias ülemaailmse kliima- ja energiaalase linnapeade pakti raames.
- tugevdada koostööd kahepoolset, piirkondlikul ja mitmepoolset tasandil, et edendada **mere elusressursside säästvat kasutamist ja majandamist**;
- **soodustada partnerlinnade algatuste elluviimist** ning jagada linnade juhtimise ja kestliku linnaarendusega seotud kogemusi;
- **edendada mitut sidusrühma hõlmavat valdkonnapoliitika dialoogi** liidu, riigi ja linna tasandi ametiasutustega, mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatega (VKEd) ning kodanikuühiskonnaga mõlemale poolele strateegiliselt tähtsates valdkondades;

- **edendada säästvat tootmist ja tarbimist ning keskkonnaprobleemide ja -lahenduste lõimimist majanduskasvu poliitikasse;** toetada üleminekut ressursitõhusale ringmajandusele ja keskkonnahoidlikule ettevõtlusele, eelkõige partnerlussidemete, sealhulgas VKEde-vaheliste partnerlussidemete kaudu;
- arendada edasi digiüleminekul rakendatavaid ühiseid lähenemisviise ja standardeid, **edendada andmekaitsealaseid väärtusi ja hõlbustada andmevooge**, toetades India püüdlusi oma õigusaktide täiustamisel, et Euroopa Komisjon saaks võtta vastu otsuse kaitse piisavuse kohta;
- töötada välja **ühised tegevuskavad**, muu hulgas sellistes koostöövaldkondades nagu uue põlvkonna võrgud ja kujunemisjärgus tehnoloogia, teadus- ja arendustegevuse ja innovatsiooni edendamine, võrguturve, spektrihaldus, suutlikkuse suurendamine ning poliitilised ja regulatiivsed nõuded;
- tugevdada koostööd ning toetada India regulatiivse suutlikkuse suurendamist ning rahvusvaheliste standardite ja tavade vastavuse tagamist, eelkõige **ravimite ja meditsiiniseadmete** puhul;
- **edendada ühiseid teadus- ja innovatsioonialgatusi**, et toetada jätkusuutlikku moderniseerimist; luua **Euroopa innovatsioonikeskus**, et edendada Indias Euroopa teadus-, tehnoloogia- ja innovatsioonihuve.

1.2. Parem kooskõlastamine üleilmsete probleemide lahendamisel

India andis koos ELiga suure poliitilise panuse Pariisi kokkuleppe sõlmimiseks peetud **kliimamuutuste** alastesse läbirääkimistesse. Mõlemad pooled on täielikult pühendunud selle kokkuleppe elluviimisele ja on tõhustanud mitmepoolsetel foorumitel tehtavat koostööd. Et toetada Pariisi kokkuleppe rakendamist, püüab EL tihendada kliimamuutuste leevendamise ja kliimamuutustega kohanemise alast koostööd ning vastastikust õppimist, aitamaks välja töötada kokkuleppe alusel esitatavaid pikaajalisi strateegiaid. Samamoodi on koostöö tähtis selleks, et töötada välja põhjalik üleilmne bioloogilise mitmekesisuse raamistik, mida hakatakse kohaldama pärast 2020. aastat.

Kuna energianõudlus suureneb, süvendab India sidemeid rahvusvahelise **energiasüsteemiga** ning suureneb ka riigi osatähtsus üleilmses energiapuuduses. Mitmepoolsetel tasandil on vaja tihendada kooskõlastamist, et kiirendada üleilmset üleminekut puhtale energiale, luua jätkusuutlikud, taskukohased, usaldusväärsed ja tänapäevased energiateenused ning leida lahendused käimasoleva üleminekuga kaasnevatele geopoliitilistele probleemidele.

EL koos oma liikmesriikidega on maailma juhtiv arenguabi andja⁸. India on oluline **arenguvaldkonnas** tegutseja oma piirkonnas ja kaugemalgi; riigi arenguabi on kümnendi algusest saati hüppeliselt suurenenud. ELi suhe Indiaga on muutumas selles valdkonnas partnerluseks. Koos suudavad India ja EL tulemuslikult rinda pista üleilmsete katsumustega, sealhulgas püüelda **kestliku arengu eesmärkide** poole, mille kujundamises on India olnud oluline roll. EL püüab tugevdada oma ühistel prioriteetidel põhinevat koostööd Indiaga, sealhulgas hõlbustades säästvat investeerimist, kestliku arengu tegevuskava 2030 edendamist ja rakendamist tehtavat koostööd, kolmepoolset koostööd ja lõuna-lõuna-suunalisi meetmeid.

EL ja India on olulised osalejad **kosmose** valdkonnas, kasutades kosmost teadus- ja arendustegevuse, Maa seire, avakosmose jälgimise, kommunikatsiooni ja satelliitnavigatsiooni jaoks. Tuleks arendada tihedamat koostööd avakosmosega seotud läbipaistvus- ja usalduse suurendamise meetmete vallas, samuti kosmosejulgeoleku ja -ohutuse ning kosmoseprügi vähendamise alal.

India ja EL peaksid tõhustama ka oma teadus- ja innovatsioonikoostööd, mida tehakse selliste rahvusvaheliste foorumite raames nagu innovatsioonimissiooni algatus, ülemaailmne krooniliste haiguste liit või Belmonti foorum, et lahendada ühiselt üleilmseid probleeme.

Kavandatavad meetmed:

⁸ 2017. aastal 75,7 miljardit eurot.

- **parandada kooskõlastamist Indiaga mitmepoolsel tasandil**, et tugevdada üleilmset tegevust kliimamuutuste, sealhulgas Montreali protokolli rakendamise, ning keskkonna ja puhta energia valdkonnas, mida toetatakse rahvusvahelistel teadus- ja innovatsioonifoorumitel tehtava tõhustatud koostööga;
- **toetada Pariisi kokkuleppe rakendamist** ning jagada teadmisi vähese heite stsenaariumide kavandamise ja arendamise kohta, et aidata välja töötada kuni käesoleva sajandi keskpaigani ulatuvaid vähest kasvuhoonegaaside heidet põhjustavaid arengustrateegiaid, ning kliimamuutustega kohanemise kohta;
- teha koostööd **suurte keskkonnaprobleemide lahendamisel**, tõhustada juba seatud bioloogilist mitmekesisust käsitlevate eesmärkide saavutamist ja töötada 2020. aastal vastuvõtmiseks välja uus põhjalik üleilmne bioloogilise mitmekesisuse raamistik, luues samas võimalikult palju seoseid kliimamuutuste poliitikaga;
- **jätkata rahvusvahelise päikeseenergia liidu aktiivset toetamist**, sealhulgas Euroopa Investeerimispanka kaudu;
- **tõhustada ELi ja India arengukoostöö alast partnerlust**, et edendada säästvat investeerimist, seada kolmandates riikides sisse kolmepoolne koostöö, uurida koostöötet rahvusvahelistel foorumitel ja edendada jätkusuutlikku ühenduvust;
- selgitada välja ühised prioriteedid ja olla India partneriks **kestliku arengu tegevuskava 2030 elluviimisel**;
- süvendada süstemaatilist **kosmosekoostööd** ELi, sealhulgas Euroopa Kosmoseagentuuri, ja India vahel, muu hulgas majandus- ja teaduskoostöö kokkulepete kaudu; tõhustada koostööd Maa seire valdkonnas, et toime tulla keeruliste ülesannetega alates keskkonnakaitsest ja kliimamuutustest kuni ookeanide seireni, samuti luua äri võimalusi, et töötada välja tooted, mis vastavad kohaliku kasutaja vajadustele.

1.3. Kaubandus- ja investeerimissuhete kasutamata potentsiaali rakendamine

Kui EL oli 2017. aastal India tähtsaim kaubanduspartner (14 % kogu India kaubavahetusest), siis India oli ELi suuruselt üheksas kaubanduspartner, kelle osatähtsus ELi kaubavahetuses oli vaid 2,2 %⁹. Võttes arvesse ELi ja India majanduse suurust, ei ole ELi ja India vahelise kahepoolse kaubanduse potentsiaal nende näitajate põhjal kaugeltki ära kasutatud. EL ja India peaksid rakendama oma **kaubandus- ja investeerimissuhete** edendamisel proaktiivset lähenemisviisi.

Kaubandusel ja investeringutel on oluline roll, kuivõrd need aitavad tekitada majanduskasvu, mis on vajalik selleks, et luua töökohti, taristut ja eluasemeid ning reageerida niiviisi India tekkiva keskklassi püüdlustele ja endiselt vaesuses elavate inimest vajadustele. India sügavam lõimimine maailmamajandusse ja siseturg, mis on maailmakaubandusele rohkem avatud, võivad aidata säilitada ja muuta kiiremaks riigi majanduskasvu.

EL on otseselt huvitatud sellest, et India majanduse täieliku potentsiaali vallandamiseks vajalikud **majandusreformid** oleksid edukad. Ehkki Indias on käimas arutelu kaubanduse liberaliseerimisega kaasneva kasu üle, tuginetakse seal endiselt tugevalt ekspordile ja välisinvesteringutele ning näidatakse üles vastumeelsust impordi suhtes. Et edendada riigi rahvusvahelist konkurentsivõimet, saada kasu paremast lõimumisest üleilmsetesse väärtusahelatesse ja suurendada riigi osatähtsust maailmakaubanduses, julgustab EL ka edaspidi Indiat avama oma majandust, et viia see paremini kooskõlla riigi üha suureneva osakaaluga üleilmses SKPs.

ELi põhieesmärk on tagada Indiaga kauplevatele või Indiasse investeerivatele Euroopa ettevõtjatele **kindel, läbipaistev, avatud, mittediskrimineeriv ja prognoositav regulatiivne ja ettevõtluskeskkond**, sealhulgas investeringute kaitse ning intellektuaalomandi õiguskaitse tagamine. Et hõlbustada ELi ettevõtjate, eelkõige VKEdel turulepääsu, on vaja kaotada olemasolevad tõkked ja ära hoida uute tariifsete või mittetariifsete tõkete tekkimine. India tehnilised kaubandustõkked,

⁹ Jäades maha USAst (17,8 %) ja Hiinast (14,9 %).

sanitaar- ja füto-sanitaarmed, kõrge tollimaks, kohustuslikud katsetamised ja kohaliku tasandi sertifitseerimise käsitlevad nõuded, andmete lokaliseerimise piirangud, kõrvalekaldumine rahvusvahelistest standarditest ja kokkulepetest ning seadusandlikel või haldusmeetmetel põhinev diskrimineerimine mõjutab mitmesuguseid sektoreid, sealhulgas kaupu, teenuseid, investeeringuid ja riigihankeid.

Sellega seoses jätkab EL kindlalt töötamist **Indiaga sellise laiaulatusliku ja tasakaalustatud lepingu** sõlmimise nimel, mis on piisavalt laiahaardeline, et võtta arvesse mõlema poole kaubanduse ja investeerimisega seotud põhihuve, ning mis aitab kaasa jätkusuutlikule majanduskasvule ja kestlikule arengule nii ELis kui ka Indias. EL jätkab Indiaga koostöö tegemist eelkõige selle tagamiseks, et selline leping oleks majanduslikult mõttekas, luues kõikides sektorites mõlemale poolele uusi reaalseid turuvõimalusi, ja sisaldaks usaldusväärset reeglitepõhist komponenti. Samuti peab selles olema põhjalik kaubanduse ja kestliku arengu peatükk, eeskätt selleks, et käsitleda sotsiaalset ja keskkonnamõju. ELi ja India partnerluse oluline mõõde on ka investeeringute kõrgetasemelise kaitse tagamine, et jääda atraktiivseks sihtkohaks uutele investeeringutele. See on eriti vajalik arvesse võttes seda, et India on lõpetanud ühepoolset kõik oma kahepoolset investeerimislepingut, sealhulgas ELi liikmesriikidega, ning praegu on käimas investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise korra mitmepoolne reformimine.

EL ja India peaksid **kasutama kõiki olemasolevaid kanaleid ja foorumeid**, et tagada õiglane turulepääs ja prognoositavad investeerimistingimused ning seista hea selle eest, et mõlemad pooled täidavad igati oma Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) ning muude asjakohaste mitmepoolsete organisatsioonide ja foorumite raames võetud mitmepoolseid kohustusi.

Kavandatavad meetmed:

- **tugevdada koostööd Indiaga strateegilisel tasandil**, et selgitada välja ELi ja India ühised huvid majandus-, kaubandus- ja investeerimisküsimustes, ning toetada ja suurendada ELi osalemist India majanduskasvus ja kestlikus arengus; sellega seoses püüda **sisse seada kõrgetasemeline ministrite dialoog**;
- pidada läbirääkimisi **tasakaalustatud, põhjaliku ja vastastikku kasu toova kaubandus- ja investeerimislepingu üle**, mis sisaldab tänapäevast investeeringute kaitse raamistikku;
- jätkata Indiaga koostööd, et **parandada turulepääsu**, eelkõige VKEdes jaoks, **kaotada olemasolevad tariifid ja mittetariifid tõkked ja ära hoida uute tõkete tekkimine ning parandada investeerimistingimusi**;
- edendada **Euroopa majandusdiplomaatiat**, sidudes ELi ja India valdkonnapoliitika dialoogi ettevõtlus- ja tehnoloogiakoostööga;
- **edendada ettevõtluskoostööd**, toetades korrapäraste äritippkohtumiste ja Indiasse tehtavate ärivisiitide korraldamist ning ärgitades India ettevõtjaid osalema aktiivsemalt Euroopa ettevõtlusvõrgustikus ja Euroopa klasterite koostööplatvormil.

1.4. Investeerimine andekatesse spetsialistidesse ja innovatsiooni

EL ja India on oma elujõulise demokraatia ning avatud ja mitmekesise ühiskonnaga inimarengu ja innovatsiooni esirinnas. India jaoks on oma elanike põhivajaduste rahuldamine, sealhulgas säästliku innovatsiooni kaudu, ja tippase kõrgtehnoloogia turgudel eesmärgid, mis tuleb saavutada paralleelselt. Mõlemad valdkonnad pakuvad ELile ja Indiale vastastikku kasulikke võimalusi teha koostööd. Üliõpilaste, teadlaste ja spetsialistide suurem vahetamine tooks kasu mõlemale poolele.

EL ja India on mõlemad huvitatud **andekate spetsialistide** vastastikusest **liikuvusest**. Teadlaste ja novaatorite liikuvust tuleks edendada mõlemal suunal. ELi ja India koostöö raames tuleks samuti hoogustada innovatsiooni, edendades ELi ja India novaatorite, idufirmade, inkubaatorite ja hooandjate vaheliste sidemete loomist, milleks tuleks luua ühiseid platvorme, nii virtuaalseid kui ka väljaspool veebi, ning korraldada nõustamisi ja koolitusi ning töötajate vahetusi. India kõrgelt kvalifitseeritud töötajad võiks lõimida ELi juhitavatesse innovatsioonisüsteemidesse ja nad võiksid aidata säilitada tehnoloogial põhinevat juhtpositsiooni.

Seoses eesmärgiga kasutada maailma andekaimaid spetsialiste ning parimaid teadmisi ja ressursse on EL huvitatud sellest, et ELi programmides osaleks – eelkõige programmi „Erasmus+“, teadus- ja innovatsioonitöötajate vahetamise meetme ning programmi „Horisont 2020“ Marie Skłodowska-Curie meetmete raames antavate üleilmsete stipendiumide kaudu – rohkem India üliõpilasi, teadlasi ja kõrgkoolide töötajaid. Samamoodi tuleks edendada ELi võimalusi osaleda India stipendiumiprogrammides. Liikuvuse tulemuslikuks hoogustamiseks edendab EL kvaliteedi ja läbipaistvuse tagamise vahendite väljatöötamist, millega tagatakse standardite võrreldavus ja kõrghariduskvalifikatsioonide kvaliteet.

Ehkki Indias on mitu maailmatasemel **hariduskeskust**, sõltub demograafilise lisaväärtuse ärakasutamine kogu India kõrgharidussüsteemi ajakohastamisest, uuendamisest ja rahvusvaheliseks muutmisest ning kaasava ja võrdse hariduse ja kutseõppe paremast kättesaadavusest. Hariduse digiteerimisega võib tekkida uusi viise tehnoloogia kasutamiseks nii õpetamisel kui ka õppimisel, lisaks pakub see võimalusi ELi ja India vaheliseks koostööks. ELile tuleks kasuks koostöö Indiaga ELi jaoks esmatähtsates valdkondades, nagu teadus, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika ning digipädevus ja andmeanalüüs.

ELile ja Indiale oleks kasulik kultuurilisele mitmekesisusele ja mitmekeelsusele tuginev tõhusam **kultuuridevaheline dialoog** ja inimestevaheline suhtlus. Kultuur võib tuua suurt sotsiaalset ja majanduslikku kasu. Soodustatakse loovisikute ja kultuuritöötajate liikumist ELi ja India vahel, samuti kultuuri- ja loometööstusega, meediaga ja maailma kultuuripärandi kaitse ja edendamisega seotud koostööd.

Mõlema poole huvides on ELi ja India vaheline paremini juhitud **ränne ja liikuvus**, mille puhul rakendatakse tasakaalustatud lähenemisviisi. EL peaks edendama **seadusliku rände** alast koostööd, et saavutada oma oskustega seotud eesmärgid, mis puudutavad eeskätt kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid, nagu teadlased, IT-spetsialistid, insenerid ja juhid. ELi liikmesriigid peaksid kasutama paremini ELi seadusliku rände vahendeid, näiteks direktiive, milles käsitletakse sinist kaarti, üliõpilasi ja teadlasi, äriühingusiselt üleviidavaid isikuid ja hooajatöötajaid, et rakendada India talendipagasi ja osa saada India ettevõtlusvaimust. Paremat ja ühtlustatud koostööd Indiaga on vaja ka **ebaseadusliku rände** valdkonnas, eelkõige selleks, et lahendada tagasivõtmisel esinevaid probleeme. EL ja India peaksid tõhustama koostööd, mida tehakse seoses tagasipöördumise ja tagasivõtmisega, ning koostööd, millega vähendatakse dokumendipettust, mis hõlbustab ebaseaduslikku sisenemist ELi ja ebaseaduslikku ELis viibimist.

EL ja liikmesriigid peaksid tegema tihedamat koostööd, et edendada ELi ja India vahelist **turismi**, mis aitab suurendada vastastikust mõistmist, majanduskasvu, tööhõivet ja sotsiaalarengut.

Kavandatavad meetmed:

- **suurendada ELi ja selle liikmesriikide teavitustegevust**, et meelitada messidel, seminaridel ja õpikodades nii riigi kui ka linna tasandil ELi programmidesse rohkem Indiast pärit osalejaid;
- liikuda **kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise** poole;
- jagada vahendeid ja häid tavasid, mille eesmärk on **arendada kraadiõppeprogrammides valdkonnaüleseid oskusi ja pädevusi**, ning analüüsida, kas kõrgkoolilõpetajatel on olemas oskused, mida tööandjad vajavad;
- toetada koostööd ja vahetusi ELi ja India **kultuuri- ja loomesektori** vahel, sealhulgas edendades linnade koostööd ja programmi „Loov Euroopa“;
- suurendada **ühistegevust kultuuripärandi säilitamisel ja tutvustamisel** nii ELis kui ka Indias, edendades ELi suunatud turismi ja toetades noortevahetusi;
- **kasutada rände ja liikuvuse alase koostöö tegemiseks täielikult ära olemasolevad vahendid**, sealhulgas ühine rände ja liikuvuse tegevuskava.

2. JULGEOLEK JA STABIILSUS REEGLITEL PÕHINEVA MAAILMAKORRA KAUDU

Nii ELi kui ka India eesmärk on mitmepoolsusele rajatud kaasav, tulemuslik ja reeglitel põhinev ülemaailmne juhtimine, mille keskmeks on ÜRO. EL toetab India suuremat osalemist ülemaailmses juhtimises ning on väga huvitatud üleilmse stabiilsuse ja heaolu huvides kindla partnerluse loomisest. Arenguruumi on veel palju, et parandada kooskõlastamist Indiaga mitmepoolsetel ja piirkondlikel foorumitel. Teineteise seisukohtade parem mõistmine on oluline, et kindlaks teha ühisele lähenemisviisile kasuks tulevad ühised huvid. EL peaks püüdma jätkata India kaasamist konkreetsete küsimuste käsitlemisse tulemustele suunatud vaatenurgast.

2.1. Tõhusa mitmepoolsuse edendamine

India on ELi jaoks oluline partner mitmepoolsete lahenduste loomisel ja üleilmsete katsumustega – alates rahvusvahelisest julgeolekust kuni üleilmse majandusliku stabiilsuse ja jätkusuutliku majanduskasvu – rinda pistmisel. EL peaks edasi arendama korrapärast dialoogi ja konsultatsioone, mida peetakse Indiaga oluliste rahvusvaheliste kohtumiste eel, et kooskõlastada seisukohti, eelkõige ÜROs, G20s ja WTOs, ning ühiselt toetada rahvusvahelist õigust ja vaidluste lahendamist.

EL ja India on pühendunud tõhusale mitmepoolsusele, mille keskmeks on tugev **ÜRO**. EL jätkab koostööd Indiaga ÜRO süsteemi reformimisel, eeskätt selleks, et toetada rahule ja julgeolekule, arengule ning juhtimisele keskenduvate reformide elluviimist. EL ja India peaksid tegema koostööd, et elavdada ÜRO Peaassamblee tegevust ja viia selle komiteede töö paremini kooskõlla kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030.

India osatähtsus maailmamajanduses suureneb kahel järgmisel kümnendil eeldatavasti veelgi. **G20** partneritena on ELil ja Indial ühine huvi lahendada üleilmseid probleeme ning tõhustada makromajanduslikke arengusuundumusi, probleeme ja asjakohaseid poliitilisi strateegiaid käsitleva teabe vahetamist nii üleilmsel tasandil kui ka oma piirkonnas. EL ja India peaksid jätkama G20 raames koostööd, tehes kindlaks prioriteedid, millega tagatakse tugev, jätkusuutlik, tasakaalustatud ja kaasav üleilmne majanduskasv, ja neid prioriteete edendades.

ELil ja Indial on ühine huvi säilitada reeglitel põhinev mitmepoolne kaubandussüsteem, mille keskmeks on **WTO**, ning edendada vaba, õiglast ja avatud kaubandust, et saavutada jätkusuutlik majanduskasv ja kestlik areng. Ehkki mitmepoolne kaubandussüsteem on olnud oluline maailmamajanduse loomisel ja proteksionismi ärahoidmisel, on see sattunud tõsisesse kriisi. EL ootab, et India tegutseks WTOs konstruktiivsemalt, et selgitada välja kauakestvad lahendused, panustada olemasolevate kaubanduspingete algpõhjuste kõrvaldamisse ja aidata taastada rahvusvahelises kaubandussüsteemis tasakaal. EL tahab kujundada koos Indiaga välja ühise arusaama WTOs käsitletavates küsimustes ja India moderniseerimise teemal ning edendada olulisi maailmakaubandusega seotud küsimusi käsitlevate õigusnormide koostamist.

Kavandatavad meetmed:

- **luua võimalus pidada dialoogi mitmepoolsetes küsimustes**, ühendades välisasjad ja julgeolekuaspektid kaubanduslike ja majanduslike eesmärkidega;
- **püüda kooskõlastada Indiaga** oluliste mitmepoolsete konventsioonide ettevalmistamisel, läbirääkimisel, ülemaailmselt kehtivaks muutmisel ja rakendamisel ning konverentsidel vastastikust huvi pakkuvates valdkondades **seisukohti**, samuti edendada ühist arusaama teiste ÜRO liikmetega;
- kinnitada **maailmamajanduse** koostööl põhineva, usaldusväärse ja tõhusa **juhtimise** vajalikkust ning edendada nii ELi kui ka India tugevat koordineerivat rolli, innustades panustama rahvusvahelises kontekstis aktiivsemalt;
- **tõhustada kooskõlastamist ja koostööd olemasolevates mitmepoolsetes raamistikutes, eelkõige G20s**, ning edendada vastastikku tugevdavaid strateegiaid ja algatusi, mis käsitlevad näiteks jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu, kestliku arengu tegevuskava aastani 2030, kvaliteetset taristut, töö tulevikku, ringmajandust ja väikelaste arendamist;
- **taotleda India konstruktiivset osalemist maailmakaubanduses esinevate probleemide lahendamisel WTOs**, tuginedes ühisele eesmärgile säilitada reeglitel põhinev mitmepoolne

kaubandussüsteem ja seda tugevdada;

- **parandada kooskõlastamist ÜRO asutustes** ja muudel foorumitel.

2.2. Tuginemine ühistele väärtustele

Maailma suurimate demokraatlike jõududena vastutavad EL ja India ühiselt rahu, demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja **inimõiguste** austamise edendamise eest, sealhulgas mitmepoolsel tasandil ja ÜROs.

EL ja India jagavad pikaajalist kohustust teha koostööd inimõiguste vallas ning nad peaksid jätkama inimõiguste kaitsega seotud parimate tavade korrapäraselt vahetamist nii oma piirkonnas kui ka kogu maailmas, keskendudes soolisele võrdõiguslikkusele ja naiste mõjuvõimu suurendamisele, noorte ja vähemuste hulka kuulvate isikute poliitilisele, majanduslikule ja sotsiaalsele kaasamisele, lapse õigustele, mis tahes vormis diskrimineerimise kaotamisele, võitlusele inimkaubandusega ning usu- ja veendumusvabadusele. Esmatähtsaks kohale tuleks seada haavatavatesse rühmadesse kuuluvate isikute õiguste kaitse, et reageerida tulemuslikult kliimamuutustele, millel on nendele isikutele sageli ebaproportsionaalne mõju. EL ja India peaksid tugevdama praktilist koostööd ning uurima võimalusi teha tihedamat koostööd demokraatia, hea valitsemistava ja õigusriigi põhimõtte rakendamise vallas. EL ja India peaksid veelgi tugevdama oma ühiseid jõupingutusi ÜROs.

ELi ja India partnerlus **humanitaarabi** valdkonnas aitaks tublisti kaasa ühise nägemuse ja ühistegevuse tagamisele rahvusvahelises kogukonnas, sealhulgas ÜRO asutustes, Maailmapangas ja WTOs. Et meie ühiseid püüdlusi saadaks edu, on olulised rahvusvaheliselt tunnustatud humanitaarabipõhimõtted neutraalsus, erapooletus ja sõltumatus.

Kavandatavad meetmed:

- jätkata korrapäraselt tegevust kahepoolsel ja ÜRO tasandil ning viia ellu ühisalgatusi, et **edendada ühiseid üleilmseid tegevuskavu, milles keskendutakse inimõigustele ja demokraatiale**, soolisele võrdõiguslikkusele ja naiste mõjuvõimu suurendamisele ning noorte kaasamisele;
- **tõhustada praktilist koostööd sidusrühmadega, sealhulgas kodanikuühiskonnaga, ja neile suunatud tööd**, et edendada ühiseid väärtusi ja põhimõtteid, eelkõige õigusriigi, kestliku sotsiaalmajandusliku arengu ja inimõiguste valdkonnas;
- **teha koos Indiaga tööd kolmandates riikides, et aidata kindlustada demokraatlikke protsesse** ning toetada üleminekuetapis riike, suurendades valimisprotsessis osalevate asutuste ja parlamentaarsete institutsioonide suutlikkust;
- **kooskõlastada humanitaarabi- ja katastroofiabi operatsioone** ning teha Indiaga koostööd, et tugevdada mitmepoolset humanitaarabisüsteemi ja selle koordineerimise mehhanisme;
- teha Indiaga koostööd, et **tagada üleilmne toiduga kindlustatus**, hoides samas ära piirangud ja moonutused maailma põllumajandusturgudel.

2.3. Välispoliitikaalase koostöö tugevdamine – ühistest väärtustest ühise tegevuseni

India on esile kerkimas üleilmse jõuna, kellel on üha proaktiivsem välispoliitika. India mõjutab tugevalt Aasia ja maailma arengut. India ja Pakistani paremad suhted aitaksid vallandada nii mõlema riigi kui ka nende piirkonna potentsiaali. ELil ja Indial on ühine ülesanne tagada rahvusvaheline rahu ja julgeolek ning avatud ja kaasav rahvusvaheline kord. EL on huvitatud sellest, et India mängiks suuremat rolli mitme jõukeskusega maailmas, mille jaoks on vaja **mitme jõukeskusega Aasiat**.

ELil ja Indial on olulised huvid mängus stabiilsuse ja julgeoleku tagamisel oma laiemas naabruses, mis Kesk-Aasias, Lähis-Idas/Lääne-Aasias, Aafrikas ja India ookeani piirkonnas kattub. ELi ja India ühised väärtused ja põhimõtted osutavad huvide üldisele lähenemisele nende piirkondade arengu, jõukuse ja turvalisuse tagamisel. EL peaks tõhustama neis valdkondades Indiaga tehtavat praktilist koostööd, püüeldes ühiste hindamiste, analüüside ja meetmete poole.

EL peaks tuginema seisukohtadele, mida ta jagab Indiaga rahvusvahelistes küsimustes, mille hulka kuulub Afganistani toetamine iseseisvalt toime tulevaks ja jõukaks riigiks saamisel, koostöö Kesk-Aasiaga, et aidata piirkonnal välja kujundada rahumeelne, jõukas, vastupanuvõimeline ja omavahel tihedamalt seotud majandus- ja poliitiline ruum, Iraani käsitleva ulatusliku ühise tegevuskava elluviimine, nn kahe riigi lahendus Lähis-Ida rahu protsessis ning vajadus aidata suurendada rahu ja heaolu Aafrikas ning toetada Aafrika lahendusi Aafrika kriisidele.

Aasia stabiilsus ja julgeolek on Euroopa huvide vaatenurgast üha tähtsam. EL ja India peaksid hoogustama oma tegevust, et toetada riikide vastupanuvõimet ning kõrvaldada konfliktide algpõhjused, rakendades ühiseid lähenemisviise ja ennetavat diplomaatiat. Esmatähtsale kohale tuleks seada koostöö kolmandate riikidega.

EL ja India jagavad seisukohta, et nende ühenduvuse puhul rakendatav lähenemisviis peaks olema jätkusuutlik ja terviklik ning põhinema reeglitel. See tähendab, et ühenduvus peaks olema keskkonnavalaselt, majanduslikult, sotsiaalselt ja rahanduslikult jätkusuutlik ning sellega tuleks tagada ettevõtjatele võrdsed võimalused, austades samas rahvusvahelisi standardeid ja tõhustades juhtimist. EL peaks veelgi tõhustama Indiaga tehtavat koostööd, mille eesmärk on arendada ühenduvust Lõuna-Aasia ja muude piirkondade hüvanguks, sealhulgas lõimida Afganistan paremini maailmamajandusse.

EL peaks otsima koostöös India ja teiste Aasia partneritega võimalusi toetada **kaasavaid piirkondlikke koostöökorraldusi** ja lõimimist, rakendades reeglitel põhinevat lähenemisviisi. Sellesse tuleks kaasata Lõuna-Aasia Piirkondliku Koostöö Assotsiatsioon, mitut valdkonda hõlmav Bengali lahe tehnilise ja majanduskoostöö algatus, ASEAN ja India Ookeani Ranniku Riikide Piirkondliku Koostöö Assotsiatsioon. Tuleks laiendada koostööd, mida tehakse Indiaga, muu hulgas ASEMis, ühiste põhimõtete, näiteks ühenduvusega seotud põhimõtete edendamisel.

Kavandatavad meetmed:

- muuta kõrge esindaja / komisjoni asepresidendi ja India välisministri iga-aastane dialoog korrapäraseks **strateegiliseks dialoogiks**;
- taotleda **korrapärast teabevahetust ja koordineerimist kõige olulisemates välispoliitilistes küsimustes** kas sisseseatud dialoogi raames, rahvusvaheliste sündmuste valguses või New Delhis tegutseva ELi delegatsiooni või Brüsselis asuva India saatkonna kaudu;
- **seada sisse korrapärane kahepoolne ja kolmepoolne dialoog Aafrika teemal / Aafrikaga**, et arutada muu hulgas julgeoleku, majanduse ja ühenduvusega seotud küsimusi;
- **tõhustada** asjakohaste foorumite raames peetavat **Afganistani- ja Kesk-Aasia-teemalist dialoogi**;
- ühendada jõud kolmandates riikides aset leidvates **konfliktijärgsetes institutsioonide ülesehitamise protsessides ja lepitamisprotsessides**;
- luua Indiaga nii strateegilisel kui ka tegevustasandil piirkondlik kahepoolne ühenduvuspartnerlus, millega toetatakse ASEMi raames rakendatavaid ühenduvusmeetmeid;
- vahetada Indiaga kogemusi **piirkondliku koostöö tõhustamise** vallas ja teha ühiseid jõupingutusi selleks, et tugevdada olemasolevaid piirkondlikke struktuure, sealhulgas ASEANi piirkondlikul foorumil tehtava koostöö kaudu.

2.4. Julgeoleku- ja kaitsekoostöö arendamine

EL on norme loov jõud ja üha enam julgeoleku tagaja, nagu on näha Lääne-Balkani riikides, ent ka erinevate Aafrika kriiside puhul, India ookeani lääneosas, Guinea lahes ja Vahemeres. Samuti on EL oluline reeglitel põhineva korra ja koostöö rajanevate julgeolekualgatuste edendaja. ELi **julgeoleku- ja kaitsepoliitika** raames luuakse mehhanismid kaitsevõime ühiseks arendamiseks ELis ehk seatakse sisse alaline struktureeritud koostöö, mis aja jooksul veelgi suurendab ELi operatiivsuutlikkust ja avab uued võimalused tihedamaks koostööks ELi mittekuuluvate riikidega, nagu India. Edasine koostöö võib hõlmata kogemuste vahetamist koolituse, kaitsevõime suurendamise ning missioonidel ja operatsioonidel osalemise vallas, samuti uute kaitsesüsteemide alaseid teadusuuringuid. EL on

otsustanud tõhustada julgeolekukoostööd Aasias ja Aasiaga ka spetsiaalselt kohandatud lähenemisviise rakendades¹⁰. Et arendada edasi konkreetseid algatusi ja parandada arusaamist ELi poliitikast, on oluline veelgi **arendada sõjalisi vahelisi suhteid**, sealhulgas suhteid India relvajõudude ja ELi sõjaliste struktuuride juhtide vahel ning ühisõppusi.

ELil ja Indial on **ühised julgeolekuhuv**id üha enamates valdkondades. Kriisiohjamine, rahuvalve ja rahu tagamine pakuvad tohutuid võimalusi koostööks kahepoolset tasandil ja ÜROs.

Suur oht ELile ja Indiale on **terrorism**. Võitlus radikaliseerumisega, sealhulgas veebis, ja terrorismi rahastamisega ning vägivaldse äärmusluse ärahoidmine on esmatähtis mõlemale partnerile. Terrorismivastase võitluse teemalised korrapärased kahepoolsed konsultatsioonid peaksid arenema platvormiks, mille raames hinnata ühiselt ohte, probleeme ja poliitikameetmeid ning laiendada tehnilist koostööd. EL ja India peaksid tegema koostööd, et püüelda ühiste eesmärkide poole rahvusvahelistes ja piirkondlikes organisatsioonides, sealhulgas ÜROs, G20s, rahapesuvastases töökonnas ja ülemaailmsel terrorismivastase võitluse foorumil, eelkõige terrorismi rahastamise vastase võitluse ja terroristlike rühmituste loetelude koostamise vallas. Terrorismivastase võitluse alases ja muudes julgeolekuvaldkondades tehtavas koostöös oleks kasu Europoli ja selle India analoogi tihedamatest suhetest.

India on ELi jaoks tähtis teenuste osutaja ning ELi ja India ühine prioriteet on **küberturvalisus**. EL peaks tegema Indiaga rohkem koostööd, et stabiliseerida küberruum ja töötada välja üleilmsed normid, mis tuginevad ühisele kohustusele panustada vabasse, turvalisse, stabiilsesse, rahumeelsesesse ja kättesaadavasse küberruumi. EL peaks püüdma töötada ASEANi piirkondliku foorumi raames koos Indiaga välja piirkondlikud usalduse suurendamise meetmed.

Nii ELi kui ka India jaoks on väga oluline tagada julgeolek mereteedel, sest suur osa nende kaubandusest sõltub meretranspordist. Mõlemad toetavad jõuliselt rahvusvahelise õiguse austamist, eelkõige kinnipidamist Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsioonist (UNCLOS). Rohkem on vaja tegeleda **meresõidu turvalisusega** – tuleb arutada ebatraditsioonilisi julgeolekuprobleeme, nagu piraatlus ja relvastatud röövimine, rahvusvaheline organiseeritud kuritegevus ning ebaseaduslik kaubitsemine, käsitleda selliseid küsimusi nagu koostöö merel, sealhulgas operatiivtasandil, ning koostöö õiguskaitse ja konfliktide ennetamise valdkonnas, arutada usalduse suurendamise meetmete edendamise üle ning käsitleda – võimaluse korral koostöös teiste partnerite ja rahvusvaheliste organisatsioonidega (nt ÜRO) – selliste kogemuste jagamist, mis on seotud teadlikkusega olukorrast merel, mereseirega ja teabevahetusega. Tuleks arendada **India ookeanil** tehtavat koostööd, eelkõige julgeoleku ja juhtimise valdkonnas, tuginedes piraatluse vastasele tegevusele ja edendades rahvusvahelise õiguse austamist merel.

EL peaks jätkama tulemuslikku koostööd Indiaga **massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise**, ekspordikontrolli ning tuumaohutuse ja -julgeoleku valdkonnas. Samuti ärgitab EL ka edaspidi Indiat osalema konstruktiivselt rahvusvahelistes ekspordikontrollisüsteemides ja -algatustes ning liituma relvakaubanduslepingu, tuumarelvakatsetuste üldise keelustamise lepingu ja tuumarelvade leviku tõkestamise lepinguga ning jalaväemiinide kasutamise, ladustamise, tootmise ja üleandmise keelustamise ning nende hävitamise konventsiooniga.

Kavandatavad meetmed:

- tugevdada tehnilist koostööd Indiaga **terrorismi**, radikaliseerumise ja vägivaldse äärmusluse ning terrorismi rahastamise vastase võitluse valdkonnas;
- teha Indiaga koostööd, et toetada **interneti** suhtes mitut sidusrühma hõlmava juhtimismudeli rakendamist, millega tagatakse internetivabadus ja netiturvalisus;
- vahetada **küberturvalisuse** ja **hübridohtude** alast oskusteavet;
- leppida kokku töökorralduses, et edendada **Europoli** ja India õiguskaitseasutuste vahelist

¹⁰ Nõukogu 28. mai 2018. aasta järeldused ELi tõhusama julgeolekualase tegevuse kohta Aasias ja koos Aasia riikidega.

koostööd;

- määrata nii poliitika- kui ka operatiivtasandil kindlaks ühismeetmed, mis võetakse koos Indiaga **meresõidu turvalisuse** suurendamiseks; teha koostööd Indiaga ja teiste oluliste piirkondlike osalejatega, nagu Lõuna-Aafrika, et aidata suurendada India ookeani ja Ida-Aafrika mereriikide kaitsevõimet;
- töötada koos Indiaga välja ühisprojektid, et pakkuda **koolitust ja abi kolmandatele isikutele**, eelkõige Aafrika riikidele, kus on arvukalt ÜRO rahuvalvajaid;
- elavdada ELi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) kohaseid operatsioone käsitleva teabe korrapäraselt vahetamist, et suurendada India julgeolekuekspertide, politsei, õigusalaste ja sõjaliste nõunike osalemist; mõlemad pooled peaksid kutsuma teise poole esindajaid oma rahuvalveõppustele;
- arendada **sõjavägede vahelisi suhteid**, vahetades töötajaid ja korraldades koolitusi, sealhulgas koos Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledžiga;
- kaaluda ELi **sõjalise nõustaja** töölevõtmist New Delhis tegutsevasse ELi delegatsiooni ja soodustada vastastikkust;
- teha Indiaga koostööd **kriisiohjamise** valdkonnas ja jagada kogemusi, mis konsulaarasutused on saanud sekkumisel kriisidesse kolmandates riikides aset leidnud katastroofide ajal.

3. TERVIKLIKUMA JA PAREMINI ÜHTLUSTATUD LÄHENEMISVIISI RAKENDAMINE INDIA SUHTES

Indial on tugevad kahepoolsed sidemed mitme ELi liikmesriigiga, mis omakorda rikastab ja hoiab suhteid ELi tasandil. Käesolevas ühisteatises esitatud poliitika eesmärk on edendada neid sidemeid selge ühise strateegia abil. Nõukogu kutsutakse üles seda lähenemisviisi toetama.

Nii ELi institutsioonide kui ka ELi liikmesriikide diplomaatiliste esinduste tööle tuginev **ühine lähenemisviis** peaks aitama edendada ELi suutlikkust määrata kindlaks põhiprioriteedid, samuti parandada kooskõlastamist, sidusust ja tulemuslikkust ELi Indiaga seotud huvide edendamisel ning vastastikust täiendavust.

EL ja selle liikmesriigid peaksid püüdma viia strateegias kindlaks määratud ühised prioriteedid ellu **konkreetsete meetmete** kaudu. See peaks aitama saavutada üldist eesmärki parandada Indias arusaamist ELi poliitikast. Näiteks paremini ühtlustatud ja kooskõlastatud algatused ning vahendite koondamine ELi tasandil aitaks tekitada kriitilise massi, mis on vajalik, et toetada India moderniseerimistegevuskava elluviimist. Mõlemale tulutoova tulemusliku koostöö eeskujuks võib võtta ELi ja India veepartnerluse.

EL peaks olema ELi ja India partnerluse edendamisel proaktiivne ja peaks seepärast toetama **ressursside** strateegilist kasutamist. Vaja on dünaamilisemat ELi **avalikku diplomaatiat** ning algatusi, mis on suunatud poliitikakujundajatele, mõjutajatele, arvamustliidritele, kodanikuühiskonnale ja akadeemilistele ringkondadele. Selleks tuleb ELi liikmesriikidega rakendada ühiste sõnumite sõnastamisel, teabevahetusvõimaluste väljaselgitamisel ja ühtsena tegutsemisel ühiseid lähenemisviise.

ELi ja India strateegilise partnerluse **struktuuri** tuleks ühtlustada, võttes arvesse vastastikuseid huve ning rakendades paindlikku ja tulemustele suunatud lähenemisviisi. Tuleks parandada ELi tasandil ja liikmesriikide tasandil peetavate dialoogide kooskõlastamist, et suurendada Indiaga peetava dialoogi üldise raamistiku tulemuslikkust. Et säilitada poliitiline pühendumine tasemel, mis on vajalik käesolevas ühisteatises esitatud kaugeleulatuvate eesmärkide elluviimiseks, on olulised ELi ja India korrapärased tippkohtumised. Strateegilise suuna kättenäitamiseks ja koostöö jälgimiseks tippkohtumiste vahelisel ajal on tähtis kõrgetasemeline dialoog ja teabevahetus.

ELi ja India **parlamentaarset suhted** on viimastel aastatel elavnenud ning Euroopa Parlament on väljendanud kavatsust tihendada poliitilisi sidemeid, sealhulgas Indiaga suhtlemiseks loodud Euroopa Parlamendi delegatsiooni ning Lok Sabha ja Rajya Sabha juures tegutseva India ja Euroopa sõprusrühma vahelise teabevahetuse tõhustamise teel.

Kavandatavad meetmed:

- ühtlustada ELi ja India koostöö juhtimist ning rakendada **paindlikku ja tulemustele suunatud lähenemisviisi**;
- suurendada **kooskõlastamist, vastastikust täiendavust ja koostööt ELi liikmesriikide kahepoolsete algatustega**;
- selgitada koos ELi liikmesriikidega välja kahepoolsed algatused, millele tuleks kasuks ELi tasandil pakutav toetus; toetada **vahendite sagedasemat koondamist**, et suurendada nende koondmõju; **edendada olemasolevate rahastamisvahendite strateegilist kasutamist**;
- **töötada välja ühised lahendused** ELi ja kahepoolsetel tasandil, et reageerida India ootustele ELi suhtes; kaasata ELi liikmesriigid korrapäraselt ELi ja India dialoogi;
- luua Indias EList selge kuvand, kasutades **sihipäraseid avalikke ja digitaalseid diplomaatilisi algatusi**, sealhulgas tegeledes koos ELi liikmesriikidega riigi ja piirkonna tasandil süstemaatiliselt teavitustegevusega;
- laiendada ja täiustada olemasolevaid **India diplomaatidele ja poliitikaekspertidele mõeldud programme**, mis võimaldavad heita ELile pilgu seestpoolt;
- edendada ühist arusaama üleilmsetes, piirkondlikes ja kahepoolsetes, aga ka sotsiaalmajanduslikes küsimustes valitsevatest suundumustest, korraldades korrapäraseid **mõttekodasid ning nn 1,5-rajalisi ja 2,0-rajalisi dialooge**, sealhulgas koostöös Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituudiga.

ELi ja India suhteid reguleerib praegu ELi ja India 1994. aasta koostööleping. Käesolevas ühisteatises seatud eesmärkide saavutamiseks ja tänapäeva globaalsete probleemide lahendamiseks peaksid EL ja India kaaluma laiemat **strateegilist partnerluse lepingu** üle läbirääkimiste alustamist.

Nõukogu ja Euroopa Parlamenti kutsutakse üles käesolevas ühisteatises esitatud meetmeid toetama.